

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017	
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet				
Vakuutusmaksutulo	189 300 560,76		194 878 051,81	
Valtion osuus	743 800 222,87		737 348 058,72	
Kansaneläkelaitoksen osuus	<u>10 495 621,94</u>	943 596 405,57	<u>11 139 275,89</u>	943 365 386,42
Sijoitustoiminnan tuotot		17 409 494,47		18 930 602,78
Maksetut korvaukset		-933 305 838,48		-928 521 801,60
Vastuuvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuu	-3 071 454,78		-12 614 666,47	
Korvausvastuu	<u>3 275 787,26</u>	204 332,48	<u>-2 045 856,44</u>	-14 660 522,91
Liikekulut		-14 656 994,31		-12 122 412,24
Sijoitustoiminnan kulut		<u>-12 732 706,77</u>		<u>-6 401 141,54</u>
Vakuutustoiminnan tulos		514 692,96		590 110,91
Muut tuotot				
Lomitustoiminnan tuotot	150 120 226,03		155 881 286,16	
Välitä viljelijästä -projekti	<u>1 411 976,63</u>	151 532 202,66	<u>678 101,85</u>	156 559 388,01
Muut kulut				
Lomitustoiminnan kulut	-150 120 226,03		-155 881 286,16	
Työturvallisuustoiminnan kulut	-514 692,96		-590 110,91	
Välitä viljelijästä -projekti	<u>-1 411 976,63</u>	<u>-152 046 895,62</u>	<u>-678 101,85</u>	<u>-157 149 498,92</u>
Tilikauden tulos		<u><u>0,00</u></u>		<u><u>0,00</u></u>

TASE**VASTAAVAA****31.12.2018****31.12.2017****SIJOITUKSET**

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöosakkeet

35 366 441,29

37 177 652,76

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

221 916 179,77

203 970 465,28

Rahoitusmarkkinavälineet

1 000 000,00

1 000 000,00

Muut lainasaamiset

10 500,00

258 293 121,06

13 500,00

242 161 618,04

SAAMISET

Vakuutusmaksusaamiset

14 299 968,16

14 790 078,36

Saaminen valtiolta ja Kelalta

507 748,62

235 038,27

Muut saamiset

705 101,84

15 512 818,62

481 550,27

15 506 666,90

MUU OMAISUUS

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

111 217,08

150 633,89

Muut aineelliset hyödykkeet

105 354,51

105 354,51

Rahat ja pankkisaamiset

11 055 499,22

11 272 070,81

24 258 186,30

24 514 174,70

SIIRTOSAAMISET

Korot ja vuokrat

841 517,06

897 884,68

Muut siirtosaamiset

1 763 422,04

2 604 939,10

2 136 663,42

3 034 548,10

VASTAAVAA YHTEENSÄ**287 682 949,59****285 217 007,74****VASTATTAVAA****31.12.2018****31.12.2017****VASTUUVELKA**

Vakuutusmaksuvastuu

124 064 964,34

120 993 509,56

Korvausvastuu

132 639 016,56

256 703 980,90

135 914 803,82

256 908 313,38

VELAT

Ensivakuutustoiminnasta

1 399 505,99

1 432 666,29

Velka valtiolle ja Kelalle

6 271 903,81

817 703,67

Muut velat

10 744 458,24

18 415 868,04

11 352 141,76

13 602 511,72

SIIRTOVELAT

12 563 100,65

14 706 182,64

VASTATTAVAA YHTEENSÄ**287 682 949,59****285 217 007,74**

RAHOITUSLASKELMA

	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Saadut vakuutusmaksut	189 802 658,55	194 566 386,05
- jälleenvakuuttajille maksettu osuus	-45 147,89	-36 158,73
Valtion ja Kelan osuus	759 477 334,60	746 533 416,16
Maksetut korvaukset	-933 715 157,66	-926 445 826,22
- jälleenvakuuttajilta saatu osuus	147 082,59	41 595,67
Saadut korot	782 192,35	936 300,61
Saadut osingot	470 052,03	347 481,66
Saadut muut sijoitustulot	2 537 596,60	1 812 688,68
Tulot liiketoiminnan muista tuotoista		
Lomitustoiminnan tulot	148 390 037,37	160 133 529,99
Välitä viljelijästä-projekti	1 000 000,00	2 000 000,00
Muut maksut liiketoiminnan kuluista		
Lomitustoiminnan kulut	-149 661 972,70	-156 190 286,91
Työturvallisuustoiminnan kulut	-513 987,36	-584 596,02
Välitä viljelijästä-projekti	-1 411 976,63	-678 101,85
Muut kulut	-17 558 780,27	-14 664 587,07
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-300 068,42	7 771 842,02
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-81 298,40	-37 799,25
Liiketoiminnan rahavirta	-381 366,82	7 734 042,77
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-12 821 320,26	-23 700 516,24
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	0,00	-18 960,55
Investointien rahavirta	-12 821 320,26	-23 719 476,79
Rahavarojen muutos	-13 202 687,08	-15 985 434,02
Rahavarat tilikauden alussa *)	24 258 186,30	40 243 620,32
Rahavarat tilikauden lopussa *)	11 055 499,22	24 258 186,30

*) sisältää tase-erän Rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusmarkkinavälineisiin sisältyvät pankkien sijoitustodistukset

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Säädökset

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevia säännöksiä, sosiaali- ja terveysministeriön (STM) antamia asetuksia, Finanssivalvonnan (Fiva) ohjeita ja määräyksiä sekä voimassa olevaa kirjanpitolakia ja -asetusta.

STM:n asetuksella säädetään Melan tilinpäätöksen laatimista koskevat poikkeukset vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettuun asetukseen. Vuodelta 2018 laadittavaan Melan tilinpäätökseen sovelletaan STM:n asetusta 614/2008 vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä siihen asetuksella 139/2016 säädetyin Melan tilinpäätöstä koskevin poikkeuksin sekä Fivan määräystä ja ohjetta 14/2012 siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen (Dnro 16/01.00/2017).

Konsernitilinpäätös

Melan kokonaan omistamia kiinteistöyhtiöitä koskevat tiedot annetaan taseen liitetietoina eikä konsernitilinpäätöstä laadita. Yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi Melan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6 luku, 3 §).

Saamiset

Saamiset esitetään taseessa joko nimellisarvon tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisinä.

Epävarmat saamiset on kirjattu nimellisarvoa alempaan todennäköiseen arvoon. Epävarmojen vakuutusmaksusaamisten arvonalennukset, velkajärjestelyssä ja yrityssaneerauksessa anteeksiannetut saatavat sekä vanhentuvat maksut käsitellään luottotappioina, jotka esitetään vakuutusmaksutulon oikaisuna.

MATA-regressisaamiset ja luopumisjärjestelmän eläkkeiden pääoma-arvojen palautussaamiset on kirjattu todennäköiseen arvoon. Muilta osin saamiset on kirjattu nimellisarvoonsa.

Sijoitukset

Sijoitukset arvostetaan Fivan ohjeen mukaisesti joko hankintamenoon tai hankintamenoa alhaisempaan käypään arvoon. Arvostus on suoritettu fifo-periaatteen mukaisesti joko hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Jatkuvan kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten markkinahinnan alittaessa niiden hankinta-arvon kirjataan ero arvonalennuksena sijoitustoiminnan kuluihin. Sijoituksista tehtyjen arvonalennusten palautukset kirjataan sijoitustoiminnan tuloksi ja näin pienentävät tehtyjä aliarvostuksia enintään hankintamenoon asti.

Koko juoksuaikansa pidettäväksi tarkoitetut joukkovelkakirjalainat on arvostettu taseessa hankintamenoon, johon on lisätty tai josta on vähennetty nimellisarvon ja hankinta-arvon erotus jaksotettuna korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Sijoitustodistukset arvostetaan hankintamenoon.

Kiinteistösijoitukset on taseessa arvostettu joko hankintahintaan, lisättynä mahdollisilla aktivoiduilla hankinnoilla tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen käypinä arvoina käytetään joko ulkopuolisen asiantuntijan arviota tai sisäisellä laskentamenetelmällä suoritettuja arviointeja. Tilinpäätöksen liike- ja asuinkiinteistöjen käyvät arvot per 31.12.2018 on saatu ulkopuolisen arvioitsijan arvoista.

Toimintokohtaiset liikekulut

Liikekulut ja poistot kirjataan toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamisesta aiheutuneet kulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin, sijoitustoiminnasta aiheutuva kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hoidon ja hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Muissa kuluissa esitetään lomituksen ja työturvallisuuden hoitokulujen osuus.

Poistot kirjataan vuonna 2006 vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti siten, että standardi atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot poistetaan viiden vuoden tasapoistoin ja koneet ja kalusto 25 %:n menojäännöspoistoina. Yleinen koneiden, laitteiden sekä standardiohjelmien aktivointiraja on 2 000 €. Taidehankinnoista ei tehdä säännönmukaisia poistoja.

Henkilökunnan vakuutusmaksut

Työntekijän eläkelain mukainen lakisääteinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkeyhtiö Elossa. Henkilöstön lakisääteinen tapaturmavakuutus on LähiTapiola-yhtiössä. Vakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Vastuuvelan laskentaperiaatteet

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on kirjattava vastuuvélkana STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti MYEL:n mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkelaitoksen ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät menojen peittämiseen (MYEL 125 §).

Apurahansaajien MYEL-eläketurvan vakuutusmaksuvastuu rahoitetaan apurahansaajien vakuutusmaksuilla ja sijoitustoiminnan tuotoilla vähennettynä kuluilla. Kuluilla tarkoitetaan tilinpäätöksessä korvausmenoja ja kohtuullisia hoitokuluja. Jäljelle jäävä osa tuotoista siirretään vakuutusmaksuvastuuseen STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (MATAL) mukaisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva vastuu rahoitetaan perusturvaosuudesta, valtion osuudesta ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudesta MATAL 148 §:n 2 ja 3 momenteissa todettujen rahoitusosuuksien suhteessa. Työvahinkoturvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat Melan on kirjattava STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti korvausvastuuna. Siihen on siirrettävä vuosittain määrä, jolla MATAL 148 §:n 3 momentissa mainittu vakuutettujen osuus eroaa vuotuisesta vakuutusmaksutulosta.

Sen lisäksi, mitä kokonaiskustannusten rahoittamisesta MATAL 148 §:ssä säädetään, Kansaneläkelaitoksen ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on vuosina 2004–2018 suoritettava perusturvaosuuden osalta ennen vuotta 2004 syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi korvausvastuun täydennysmaksua siten, että täydennysmaksu jakaantuu Kelan ja Melan vastattaviin osuuksiin 150 §:n 2 momentissa säädettyjen rahoitusosuuksien suhteessa. Perusteiden mukaan täydennysmaksu on tasasuuruinen eli 2,5 miljoonaa euroa/v, josta Kelan osuus on 1,9 miljoonaa euroa ja Melan MYEL-osuus 0,6 miljoonaa euroa.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskeva vastuuvélka lasketaan STM:n vahvistamien perusteiden mukaan.

Tunnusluvut

Melan taloudellista tilaa kuvaavat tunnusluvut sekä niiden laskentaperiaatteet sisältyvät liitetietoihin.

Lyhenteiden selitykset:

MYEL	maatalousyrittäjän eläkelaki
LUEL	luopumiseläkelaki
LUTUL	laki maatalousyrittäjien luopumistuesta (1995-2006) ja laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta (2007-2018)
MATA	maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki
MATAL	maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilaki
MATA-Va	vapaa-ajan tapaturmavakuutus
MELA-PVRL	laki sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille
RHV	ryhmähenkivakuutus
VEKL	laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolme- vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VAKUUTUSMAKSUTULO JA LAKISÄÄTEISET RAHOITUSOSUUDET

Vakuutusmaksutulo	2018		2017	
MYEL-peruseläkevakuutus	174 980 916,33		180 245 066,78	
Ryhmähenkivakuutus	674 907,06		703 115,94	
MATA-Ta- vakuutus	10 366 757,98		10 641 076,85	
MATA-Va- vakuutus	3 650 581,13		3 717 074,15	
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	189 673 162,50		195 306 333,72	
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista (-)				
MYEL	-302 816,39	-365 296,30		
MATA	-22 856,07	-24 967,04		
RHV	-1 781,39	-1 859,84		
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	189 345 708,65		194 914 210,54	
Jälleenvakuuttajien osuus (-)	-45 147,89		-36 158,73	
Vakuutusmaksutulo	189 300 560,76		194 878 051,81	
Valtion osuus x)				
MYEL	679 502 662,17		662 014 361,93	
LUEL	25 505 086,45		28 305 477,53	
LUTUL	26 841 494,83		34 302 353,05	
MATA	9 234 807,77		9 922 771,25	
MELA-PVRL	2 716 171,65		2 803 094,96	
Valtion osuus	743 800 222,87		737 348 058,72	
Kansaneläkelaitoksen osuus	10 495 621,94		11 139 275,89	
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet	943 596 405,57		943 365 386,42	

x) ei sisällä lomituksen valtion osuutta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

MAKSETUT KORVAUKSET

2018

2017

Eläkkeet

MYEL peruseläkkeet x)	698 055 022,87		694 350 014,81
MYEL lisäeläkkeet	7 089,14		8 057,64
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL peruseläkk.	205 968 134,42		205 044 214,21
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL lisäeläkk.	1 946 778,56		1 945 397,94
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet ja VEKL	2 691 607,21		2 357 508,60
YEL peruseläkkeet	17 580 439,72		16 921 903,06
YEL lisäeläkkeet	9 579,84		9 527,28
LUEL	25 505 086,45		28 305 477,53
LUTUL	27 440 345,59		32 701 521,88
MATA-työaika	14 046 200,48	14 083 709,08	
MATA-vapaa-aika	1 251 713,52	1 284 481,12	
MATAL 148 § 2. mom ja			
180 § 6. mom mukainen osuus (-)	-3 574 749,11	11 723 164,89	-3 793 964,58
			11 574 225,62
	990 927 248,69		993 217 848,57

Korvaukset

MATA-työaika	18 315 075,59		18 680 751,68
MATA-vapaa-aika	2 816 259,84		3 163 743,86
MELA-PVRL	2 558 157,67		2 641 572,59
RHV	1 189 167,07		1 170 855,26
	24 878 660,17		25 656 923,39

Eläkkeet ja korvaukset

1 015 805 908,86 1 018 874 771,96

Muut suoritukset

603 456,69 684 094,49

Vastuunjakokorvaukset (-)

TyEL-LEL-TaEL-MEL	-77 594 325,00	-85 828 101,24	
YEL	-17 581 079,23	-16 915 894,69	
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	-218 672,20	-95 394 076,43	-3 409,77
			-102 747 405,70

VEKL-Valtion korvaus

-87 181,96 -74 338,49

Maksetut korvaukset ennen hoitokuluja ja jv-osuutta

920 928 107,16 916 737 122,26

Korvaustoiminnon hoitokulut

12 485 587,74 11 787 671,07

Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut

39 226,17 38 603,94

Maksetut korvaukset ennen jv-osuutta

933 452 921,07 928 563 397,27

Jälleenvakuuttajien osuus (-)

-147 082,59 -41 595,67

Maksetut korvaukset

933 305 838,48 928 521 801,60

x) sisältää myös MYELin osuuden MATAlle

TULOSLASKELMAN LIITTEET

SIIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY

Sijoitustoiminnan tuotot	2018		2017	
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Muut tuotot (vuokratuotot)	1 587 284,78		1 183 278,95	
Muut tuotot	<u>0,00</u>	<u>1 587 284,78</u>	<u>0,00</u>	<u>1 183 278,95</u>
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot ja voitto-osuudet	470 052,03		347 481,66	
Korkotuotot	725 824,73		822 515,29	
Muut tuotot	<u>695 797,36</u>	<u>1 891 674,12</u>	<u>738 032,16</u>	<u>1 908 029,11</u>
		3 478 958,90		3 091 308,06
Arvon alentumisten palautukset		3 906 830,38		4 051 060,51
Myyntivoitot		<u>10 023 705,19</u>		<u>11 788 234,21</u>
		17 409 494,47		18 930 602,78
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista		1 677 304,71		2 201 232,36
Kulut muista sijoituksista		333 620,75		236 153,82
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		<u>81 298,40</u>		<u>37 799,25</u>
		2 092 223,86		2 475 185,43
Sijoitusten arvonalentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	9 425 300,52		2 525 751,17	
Sij.om. suunn.muk.poistot	<u>0,00</u>	<u>9 425 300,52</u>	<u>0,00</u>	<u>2 525 751,17</u>
Myyntitappiot		<u>967 849,39</u>		<u>1 039 013,94</u>
		12 485 373,77		6 039 950,54
Sijoitustoiminnan hoitokulut		<u>247 333,00</u>		<u>361 191,00</u>
		12 732 706,77		6 401 141,54
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		4 676 787,70		12 529 461,24
Sijoitustoiminnan nettotuoton jakautuminen:				
MYEL - toiminta		2 511 927,03		5 932 331,08
MATA -Ta - toiminta		1 802 506,53		5 447 894,18
MATA- Va- toiminta		<u>362 354,14</u>		<u>1 149 235,98</u>
		<u>4 676 787,70</u>		<u>12 529 461,24</u>

TULOSLASKELMAN LIITTEET

LIIKEKULUT

Kokonaisliikekulut toiminnoittain (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)			2018	2017
	Liikemenot	Suunn.mukaiset poistot	Yhteensä	Yhteensä
Maksetut korvaukset	12 507 396,26	17 417,65	12 524 813,91	11 826 275,01
Korvaustoiminnon hoitokulut	12 468 170,09	17 417,65	12 485 587,74	11 787 671,07
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	39 226,17	0,00	39 226,17	38 603,94
Liikekulut	14 636 547,49	20 446,82	14 656 994,31	12 122 412,24
Vakuustustoiminnon hoitokulut	8 836 137,93	12 343,82	8 848 481,75	6 312 262,00
Hallinnosta aiheutuvat kulut	5 800 409,56	8 103,00	5 808 512,56	5 810 150,24
Sijoitustoiminnan liikekulut	247 333,00	0,00	247 333,00	361 191,00
Kokonaisliikekulut	27 391 276,75	37 864,47	27 429 141,22	24 309 878,25

Tuloslaskelman hallinnon kulujen erittely	2018	2017
Lakisääteiset maksut		
ETK:n kustannusosuus	421 770,60	480 870,56
TELK Työeläkeas. muutoksenh.	77 499,57	56 826,84
Finanssivalvonnan valvontamaksu	11 708,33	11 226,84
	510 978,50	548 924,24
Muut hallintokulut	566 484,66	502 374,19
Yhteensä	1 077 463,16	1 051 298,43
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	19 541,16	17 004,12
Muut palvelut tai veroneuvonta	0,00	0,00
	19 541,16	17 004,12

Kokonaisliikekulujen jakautuminen

MYEL- toiminta	19 666 860,83	17 498 846,05
MATA-Ta - toiminta	5 846 941,75	5 155 495,88
MATA-Va - toiminta	912 782,24	818 087,46
LUTU - toiminta	1 002 556,40	837 448,86
	27 429 141,22	24 309 878,25

Henkilöstökulut (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Palkat ja palkkiot	8 053 710,91	7 934 856,19
Eläkekulut	1 513 205,26	1 501 016,89
Muut henkilösivukulut	274 712,26	339 884,72
Muut henkilöstökulut	644 530,32	574 062,26
	10 486 158,75	10 349 820,06

Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Palkkiot valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille	32 408,00	31 730,00
Palkkiot hallituksen jäsenille ja varajäsenille	68 802,00	70 137,00
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen	330 261,81	325 137,41

Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen vuonna 2018 muodostuvat maksetuista palkoista sekä luontoiseduista. Lisäksi määrä sisältää kertakorvauksen Melan hallituksen päätöksellä päätettyjen TEL-L ja vastaavan lisäeläkejärjestelmän lopettamisesta.

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta. Lisäeläketurva on järjestetty Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö LähiTapiolassa.

Luottamustoimessa oleville henkilöille on kustannettu TyEL-järjestelmän vähimmäisehtojen mukainen eläketurva. Johdolle ei ole annettu rahalainoja, vakuuksia eikä myönnetty muita vastuusitoumuksia.

Henkilöstön keskimääräinen nettohenkilömäärä	2018	2017
Konttorihenkilöstö	142	148
Asiamiehet	33	33

TULOSASKELMAN LIITTEET
VASTUUVELAN MUUTOKSEN ERITTELY

	31.12.2018	Muutos 2018	31.12.2017	31.12.2016
MYEL-peruseläketurvan vakuutusmaksuvastuu	35 620 822,51	-8 694 560,19	44 315 382,70	45 083 341,43
APUR. MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu	88 441 093,19	11 766 441,78	76 674 651,41	63 289 989,04
MYEL-lisäeläketurvan vakuutusmaksuvastuu	3 048,64	-426,81	3 475,45	5 512,62
MYEL-lisäeläketurvan korvausvastuu	24 398,60	-1 143,38	25 541,98	27 119,69
MATA -Ta:n korvausvastuu	110 520 966,82	-2 389 890,70	112 910 857,52	110 440 260,31
MATA -Va:n korvausvastuu	22 093 651,14	-884 753,18	22 978 404,32	23 401 567,38
	256 703 980,90	-204 332,48	256 908 313,38	242 247 790,47

MUUT TUOTOT
2018
2017
Lomitustoiminnan tuotot

Kuntien lomituksen käyttökustannusten korvaus	133 154 853,61	139 569 500,30
Kuntien lomituksen hallintokustannusten korvaus	13 338 990,88	13 338 914,20
Melan lomituksen hallintokustannusten korvaus	1 321 368,59	1 461 142,52
Turkistuottajien lomituksen hallintokust.korvaus	181 999,56	181 999,56
Turkistuottajien lomituksen käyttökust.korvaus	1 891 935,59	1 110 986,41
Poronhoitajien sijaisapukustannusten korvaus	231 077,80	218 743,17
	150 120 226,03	155 881 286,16
Välitä viljelijästä -projekti	1 411 976,63	678 101,85
	151 532 202,66	156 559 388,01

MUUT KULUT
Lomitustoiminnan kulut

Kuntien lomituksen käyttökustannukset	133 154 853,61	139 569 500,30
Kuntien lomituksen paikallishallintokustannukset	13 338 990,88	13 338 914,20
Turkistuottajien lomituksen hallintokustannukset	181 999,56	181 999,56
Turkistuottajien lomituksen käyttökustannukset	1 891 935,59	1 110 986,41
Poronhoitajien sijaisapukustannukset	231 077,80	218 743,17
Melan lomituksen hoitokulut		
Henkilöstökulut	504 153,83	548 285,34
Atk-kulut	326 906,19	414 870,53
Muut kulut	489 461,83	496 857,65
Poistot	846,74	1 129,00
	1 321 368,59	1 461 142,52
	150 120 226,03	155 881 286,16

Työturvallisuustoiminnan kulut

Työturvallisuuden apurahat	50 000,00	85 133,00
Työturvallisuuden hoitokulut	464 692,96	504 977,91
	514 692,96	590 110,91
Välitä viljelijästä -projektin menot	1 411 976,63	678 101,85
	1 926 669,59	1 268 212,76

TASEEN LIITTEET

SIIJOITUKSET

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	31.12.2018	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		35 366 441,29	35 366 441,29	58 133 602,05
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		221 916 179,77	221 916 179,77	232 172 122,53
Rahoitusmarkkinavälineet		1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
Muut lainasaamiset		10 500,00	10 500,00	10 500,00
		258 293 121,06	258 293 121,06	291 316 224,58

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
258 293 121,06

Arvostusero 31.12.2018 (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 33 023 103,52

Sijoitukset	31.12.2017	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		37 177 652,76	37 177 652,76	63 575 744,43
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		203 970 465,28	203 970 465,28	227 752 815,74
Rahoitusmarkkinavälineet		1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
Muut lainasaamiset		13 500,00	13 500,00	13 500,00
		242 161 618,04	242 161 618,04	292 342 060,17

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
242 161 618,04

Arvostusero 31.12.2017 (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 50 180 442,13

TASEEN LIITTEET

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset

Hankintameno	1.1.2017	35 060 609,28
Lisäykset		5 297 970,41
Vähennykset		-3 290 926,93
Hankintameno	31.12.2017	<u>37 067 652,76</u>
Hankintameno	1.1.2018	37 067 652,76
Lisäykset		2 182 545,32
Vähennykset		-3 883 756,79
Hankintameno	31.12.2018	<u>35 366 441,29</u>

2018

Omassa käytössä olevat kiinteistöosakkeet

Jäljellä oleva hankintameno	11 429 057,80
Kirjanpitoarvo	11 429 057,80
Käypä arvo	16 653 201,14

Sijoituskiinteistö- ja asunto-osakkeet

	Omistuosuus	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	1 500 000,00	1 500 000,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	51,02 %	20 139 203,50	34 693 600,00
Kiinteistö Oy Tietäjantie 11	100,0 %	900 000,00	900 000,00
Kiinteistö Oy Hopia-avain	100,0 %	1 500 000,00	1 500 000,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	1 863 870,43	4 200 000,00
Asunto Oy Otatornit	29,6 %	1 880 527,80	5 100 000,00
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen	23,0 %	416 090,20	636 000,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		450 000,00	450 000,00
		28 649 691,93	48 979 600,00
Muut kiinteistö- ja asunto-osakkeet			
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	51,02 %	3 746 627,79	3 746 627,79
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	17,40 %	1 429 152,06	1 434 117,60
As Oy Tapiolan Jalava	0,0 %	17 833,97	25 588,55
As Oy Tapiolan Pyökki	3,9 %	364 932,39	559 382,71
As Oy Tapiolan Saarni	4,2 %	39 185,45	374 410,48
As Oy Tapiolan Tammi	17,5 %	1 119 017,70	3 013 874,92
		6 716 749,36	9 154 002,05
Kiinteistö- ja asunto-osakkeet yhteensä		<u>35 366 441,29</u>	<u>58 133 602,05</u>

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Pörssiyhtiöt	3 314 758,01	3 614 001,36
Muut kuin pörssiyhtiöt yhteensä	4 819 852,43	5 217 639,12
Sijoitusrahasto-osuudet yhteensä	213 781 569,33	223 340 482,05
Osakkeet ja osuudet yhteensä	221 916 179,77	232 172 122,53

Joukkovelkakirjalainat

1 000 000,00 **1 000 000,00**

Muut lainasaamiset

2018

2017

Lainasaamiset vakuuden mukaan jaoteltuna

Pankkitakaus	10 500,00	13 500,00
--------------	------------------	-----------

TASEEN LIITTEET

AINEETOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	0,00	854 070,98	854 070,98
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-17 564,40	-17 564,40
Hankintameno 31.12.2018	0,00	836 506,58	836 506,58
Kertyneet poistot 1.1.2018	0,00	-598 082,58	-598 082,58
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	17 564,40	17 564,40
Tilikauden poistot	0,00	-39 416,81	-39 416,81
Kertyneet poistot 31.12.2018	0,00	-619 934,99	-619 934,99
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0,00	216 571,59	216 571,59

Hankinnat/poistot toiminnoittain

	Kirjanpitoarvo 1.1.2018	Lisäys/Vähennys netto	Poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.2018
Lomitus	3 387,01	0,00	846,74	2 540,27
Työturvallisuus	2 822,39	0,00	705,60	2 116,79
Muu toiminta	249 779,00	0,00	37 864,47	211 914,53
	255 988,40	0,00	39 416,81	216 571,59

VASTUUT

Sijoitussitoumukset

Sijoitussitoumuksista jäljellä oleva maksamaton osuus	31.12.2018
Pääomasij. Bocap SME Achievers Fund II Ky	1 160 020,00
Pääomasij. Elite Finland Value Added Fund II Ky	2 580 205,00
Pääomasij. Essedel Russia Opportunity Fund Ky	1 045,00
Pääomasij. IPR.VC Fund I Ky	462 759,97
VNT Management/ Power Fund II Ky	0,00
Pääomasij. Selected Mezzanine Funds	109 980,00
Pääomasij. Selected Private Equity	132 404,00
Superhero Venture Fund 2015	723 963,72

Leasingvuokra- ja muut sopimusperusteiset vastuut

Vuonna 2019 maksettavat	134 328,82
Myöhemmin maksettavat	223 325,51
Yhteensä	357 654,33

Vuokravastuut

Vuonna 2019 maksettavat	121 087,20
Myöhemmin maksettavat	213 717,50
Yhteensä	334 804,70

TASEEN LIITTEET

SAAMINEN VALTIOLTA JA KELALTA / VELKA VALTIOLLE JA KELALLE

Saaminen (+) /Velka (-)

SAAMINEN VALTIOLTA /VELKA VALTIOLLE

	2018	2017
MYEL 135 §	502 662,17	-185 638,07
LUEL 22 §	5 086,45	-294 522,47
LUTUL 38 §	-3 158 505,17	-197 646,95
MATA 16 §	-1 565 192,23	122 771,25
PVRL 10 §	-43 828,35	-66 905,04
	-4 259 777,13	-621 941,28

SAAMINEN KELALTA/VELKA KELALLE

MATA 16 §	-1 504 378,06	39 275,88
	-5 764 155,19	-582 665,40

SIIRTOVELAT

	2018	2017
Valtionosuusennakko (MMM)	-4 150 000,00	-4 725 000,00
Välitä viljelijästä -proj. määräraha 2018 siirtovelaksi	-909 921,52	-1 321 898,15
Muut siirtovelat	-5 283 082,75	-6 774 681,65
	-10 343 004,27	-12 821 579,80

SAAMINEN/VELKA VASTUUNJAOSTA

Siirtosaaminen (+) / Siirtovelka (-)

	2018	2017
YEL-eläkkeet	14 891,79	258 073,42
TyEL-, TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, KELAL-, VEL-, KUEL- ja KIEL- eläkkeet	-2 212 538,46	-1 853 342,87
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	-7 557,92	-31 259,97
	-2 205 204,59	-1 626 529,42

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

Melan kokonaan omistamat:

	osuus %	Oma pääoma 31.12.2018	Tilikauden voitto/ tappio eur
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Espoo	100	1 681 679,80	-3 406,25
Kiinteistö Oy Tietäjantie 11, Espoo	100	647 377,93	-5 894,38
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Kauniainen	100	1 803 441,49	4 421,86
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsinki	100	1 021 468,15	-8 002,01

Melan osittain omistamat:

Kiinteistö Oy Metsätapiola, Espoo	51,02	33 022 909,38	1 458 416,43
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti, Espoo	51,02	6 650 360,23	-298 438,92
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti, Espoo	17,4	12 177 786,29	-3 460,57 x)
Asunto Oy Tapiolan Pyökki, Espoo	5,1	15 393 953,46	23,90 x)
Asunto Oy Tapiolan Saarni, Espoo	4,2	14 712 880,44	-8,66 x)
Asunto Oy Tapiolan Tammi, Espoo	20,0	12 443 422,29	-60,89 x)
Asunto Oy Otatornit, Espoo	29,6	1 108 474,84	180 578,18 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23	1 444 600,11	1 910,87 x)

x) Tilinpäätösluvut vuoden 2017

Melan taloudellista kehitystä ja vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut

Luvut eivät sisällä lomitusta

	2018 milj.€	2017 milj.€	2016 milj.€	2015 milj.€	2014 milj.€
Vakuutusmaksutulo	189,7	195,3	199,3	205,0	208,4
Valtion osuus	743,8	737,3	730,0	717,7	706,0
Kansaneläkelaitoksen osuus	10,5	11,1	13,5	10,0	12,3
Maksetut eläkkeet ja korvaukset	-1 016,4	-1 019,5	-1 016,6	-1 014,4	-1 009,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-10,9	13,8	9,2	14,9	26,9
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	-3,5 %	4,3 %	3,3 %	5,2 %	11,5 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	-18,4	6,6	2,1	7,3	20,1
Liikevaihto	961,4	955,4	966,5	962,5	947,6
Kokonaisliikekulut	-27,4	-24,3	-23,6	-24,4	-22,6
% liikevaihdosta	2,9 %	2,5 %	2,4 %	2,5 %	2,4 %
MYEL-liikekulut % MYEL- työtulosummasta	1,7 %	1,5 %	1,4 %	1,3 %	1,2 %
Vastuuvelka	256,7	256,9	242,2	225,5	203,9
Eläkevarat	289,7	307,1	291,3	281,1	264,3
MYEL-työtulosumma	1 239,9	1 277,6	1 319,0	1 347,8	1 404,0
	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä
MYEL-vakuutettuja 31.12.	60 138	62 190	65 125	67 157	70 754
MATA-vakuutettuja 31.12.	81 689	83 275	85 394	88 297	91 326
Eläkkeen- ja korvauksensaajia 31.12.	114 511	119 345	123 839	128 505	132 850

Tunnuslukujen laskentakaavat ja tunnuslukujen sisältö 31.12.2018**Vakuutusmaksutulo**

MYEL- ja MATA-vakuutusmaksutulot suoriteperusteisesti ennen luottotappion ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä.

Valtion osuus

Melan saamat valtionosuudet MYEL-järjestelmän ja luopumisjärjestelmien kustannuksista.

Kansaneläkelaitoksen osuus

Kansaneläkelaitoksen suorittama osuus tapaturmajärjestelmän kustannuksista.

Maksetut eläkkeet ja korvaukset

Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet ja korvaukset ennen vastuunjakokorvauksen vähentämistä

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin = raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kassavirta kauden aikana.

Tuotto sitoutuneelle pääomalle lasketaan TWR (time weighted return) -kaavaa käyttäen.

Tuoton päivänoteeraus = (Muutos - Kassavirta) / (Edellisen päivän markkina-arvo)*100

Muutos = Nykyinen markkina-arvo - edellisen päivän markkina-arvo

Kassavirta = ostot - myynnit - tuotot + kulut

Tuotto pidemmälle aikavälille lasketaan ketjuttamalla:

Tuotto = $((1+tuotto_1) * (1+tuotto_2) * \dots * (1+tuotto_n) - 1) * 100$ **Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin**

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin = sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin - vastuuvelan tuottovaatimus.

Liikevaihto

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen vakuutusmaksusaamisten luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + valtion osuus + Kansaneläkelaitoksen osuus + sijoitustoiminnan tuotot tuloslaskelman mukaan.

Kokonaisliikekulut

Toimintokohtaiset liikekulut yhteensä (eivät sisällä lomitusta ja työturvallisuutta).

Vastuuvelka

Taseen vastuuvelka

Eläkevarat

Eläkevarat = Melan vastuuvelka per 31.12.2018 + sijoitusten kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus.

MYEL - työtulosumma

Vakuutuskannasta per 31.12.2018 laskettu MYEL-työtulosumma koko vuodelle.

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾					
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	137,95	48,5	143,55	48,3	137,95	48,5	48,3	50,7	52,5	51,5
Lainasaamiset ¹⁾	0,01	0,0	0,01	0,0	0,01	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	84,96	29,9	86,61	29,1	84,96	29,9	29,1	30,7	29,1	29,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	52,98	18,6	56,93	19,2	52,98	18,6	19,2	20,1	23,4	21,8
Osakesijoitukset yhteensä	97,44	34,3	101,30	34,1	97,44	34,3	34,1	30,8	28,9	26,3
Noteeratut osakkeet ³⁾	92,60	32,6	97,33	32,8	92,60	32,6	32,8	29,5	27,2	24,3
Pääomasijoitukset ⁴⁾	4,79	1,7	3,92	1,3	4,79	1,7	1,3	1,3	1,6	2,0
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,05	0,0	0,05	0,0	0,05	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kiinteistösijoitukset yhteensä	45,20	15,9	48,20	16,2	45,20	15,9	16,2	17,2	17,5	19,9
Suorat kiinteistösijoitukset	41,48	14,6	46,08	15,5	41,48	14,6	15,5	16,5	17,5	19,2
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	3,72	1,3	2,13	0,7	3,72	1,3	0,7	0,7	0,0	0,6
Muut sijoitukset	3,82	1,3	4,08	1,4	3,82	1,3	1,4	1,2	1,2	2,4
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	3,08	1,1	3,11	1,0	3,08	1,1	1,0	1,0	1,0	1,8
Hyödykesijoitukset	0,73	0,3	0,00	0,0	0,73	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,00	0,0	0,98	0,3	0,00	0,0	0,3	0,2	0,2	0,2
Sijoitukset yhteensä	284,40	100,0	297,14	100,0	284,40	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	284,40	100,0	297,14	100,0	284,40	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	4,49									

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tietoa.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle			
	31.12.2018			2017	2016	2015	2014
Tuotto € / % sit. pääomalle	milj. euroa	milj.euroa	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	-1,88	161,92	-1,10	1,68	3,18	-0,11	3,58
Lainasaamiset ¹⁾	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	-1,76	85,61	-2,06	3,26	5,54	0,21	6,87
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-0,13	76,30	-0,17	0,22	0,09	0,10	0,18
Osakesijoitukset yhteensä	-9,28	104,03	-8,59	11,01	3,44	11,71	8,06
Noteeratut osakkeet ³⁾	-9,65	99,72	-9,31	11,70	6,04	13,96	10,28
Pääomasijoitukset ⁴⁾	0,37	4,26	8,04	-4,10	-34,30	-14,86	-13,05
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,00	0,05	0,89	5,94	-33,14	0,75	1,12
Kiinteistösijoitukset yhteensä	0,30	44,29	0,32	1,01	1,00	15,26	46,96
Suorat kiinteistösijoitukset	0,27	41,69	0,10	0,62	1,15	14,95	48,08
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	0,03	2,60	1,89	8,37	0,00	8,00	19,91
Muut sijoitukset	-0,32	4,08	0,32	8,79	5,35	2,79	-3,09
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	-0,08	3,10	-2,37	7,52	4,68	5,22	0,82
Hyödykesijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5,43	-21,77
Muut sijoitukset ⁷⁾	-0,24	0,98	-24,70	18,76	9,53	3,65	-3,95
Sijoitukset yhteensä	-11,17	314,32	-3,49	4,29	3,31	5,20	11,48
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	0,28	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-10,89	314,30	-3,49	4,29	3,31	5,20	11,48

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratraktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallintatyön perustana on Melan toiminta-ajatus, toimintaympäristön analyysi ja strategiset tavoitteet. Se on jatkuvaa ja systemaattista toimintaa ja kattaa kaikki Melan tehtäväalueet. Melan riskienhallinnan tavoitteena osana sisäistä valvontaa on taata toiminnan häiriöttömyys, jatkuvuus ja taloudellisuus ehkäisemällä tunnistettujen riskien toteutumista ja minimoimalla niistä aiheutuvat menetykset. Riskienhallinnan avulla voidaan toisaalta tunnistaa epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaarantaa toiminnan tavoitteiden saavuttamista.

Olennaista on pyrkiä kohdistamaan riskienhallinnan resurssit kustannustehokkaasti, mikä edellyttää toiminnan avainriskien hahmottamista. Tavoitteena on riskien tunnistaminen, harkittu hallinta ja mahdollinen riskien pienentäminen tai poistaminen. Tässä prosessissa on arvioitava riskien vaikutusten merkittävyys ja toteutumisen todennäköisyys, jotta voidaan kehittää niiden hallintaan asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Melan hallitus huolehtii eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä (MYEL 119 §). Hallitus on hyväksynyt Melan riskienhallintapolitiikan ja vuosittain laadittavan koko Melan toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, joissa määritellään eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet.

Lisäksi Melan hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan periaatteet, joiden noudattaminen toteuttaa osaltaan myös riskienhallintaa Melassa.

Riskienhallinnan organisointi

Melan hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnasta osana Melan sisäistä valvontaa. Hallitus hyväksyy vuosittaisen riskienhallintasuunnitelman ja arvioi vuosittain, onko Melan sisäinen valvonta, mukaan lukien riskienhallinta, asianmukaisesti järjestetty. Sijoitustoiminnan riskienhallinnassa hallituksen työvaliokunnalla on työvaliokunnan sijoitustoimintaan liittyvien tehtävien vuoksi keskeinen rooli. Hallitus huomioi riskienhallinnan tuottaman informaation osana strategista suunnittelua ja päätöksentekoa.

Riskienhallintatoimintoa johtaa toimitusjohtaja. Riskienhallinnan valvonnassa toimitusjohtajan apuna on Melan johtoryhmä. Riskienhallinnan käytännön koordinoinnista, raportoinnista ja riskienhallintaprosessien kehittämisestä ja säännösten noudattamisen valvonnasta (compliance-toiminto) vastaa toimitusjohtajan alaisuudessa työskentelevä lakiasiainpäällikkö, joka on samalla Melan riskienhallintapäällikkö.

Toimitusjohtaja ja johtajat vastaavat alaisuudessaan toimivien yksiköiden riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Kunkin yksikön päällikkö vastaa yksikkönsä riskienhallinnan toteutuksesta. Vuosittaisen toimintasuunnittelun yhteydessä yksiköt ja aktuaari laativat toimintaansa koskevat riskienhallintasuunnitelmat. Tunnistettujen yksittäisten riskien vastuulliset on määritelty henkilötasolla kunkin yksikön riskienhallintasuunnitelmassa.

Seuranta ja valvonta

Melan johtoryhmä valvoo riskienhallintatoimintaa eli sitä, että suunnitelmissa esitetyt toimet riskien hallitsemiseksi käytännössä toteutetaan (vastuuhenkilöiden valvontavastuu), tarkkailemalla asetettujen mittareiden tuloksia eli riskien pysymistä hyväksyttävissä rajoissa sekä riskienhallintaprosessin etenemistä ja toimivuutta.

Sisäinen tarkastus käyttää hyväksi Melassa suoritettujen riskikartoitusten tuloksia tarkastuskohteiden valinnassa, tarkastaa myös riskienhallintatoimintoa ja antaa pyydettäessä riskienhallintaa koskevia asiantuntijalausuntoja.

Raportointi

Hallitukselle raportoidaan puolivuositain riskienhallinnan kokonaistilanteesta. Hallitukseen tuodaan sijoitusriskiraportit neljännesvuositain sekä erikseen muut mahdolliset olennaiset riskihavainnot vuoden aikana.

Yksiköiden olennaisista riskihavainnoista raportoidaan neljännesvuositain johtoryhmälle.

Vakuutusteknisen vastuuvelan riskit ja riskienhallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) vahvistamien perusteiden mukaisesti maatalousyrittäjien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuuseen siirretään tilinpäätöksessä se osa Melan tuotoista, jota ei ole käytetty Melan muiden kulujen peittämiseen. Maatalousyrittäjien MYEL on siten puhtaasti jakojärjestelmä ja vastuuvetäjä luonteeltaan lähinnä maksuvalmiutta varmistava puskurirahasto. Sen määrän vähäisyydestä johtuen maksuvalmiusriski kohdistuu pääosin vuotuisen vakuutusmaksutulon ja valtionosuuden arviointiin.

Apurahansaajien MYEL-perusturvan mukaiset rahavirrat on pidettävä erillään maatalousyrittäjien vastaavista (MYEL 125 §) ja siksi apurahansaajien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu muodostuu apurahansaajien tulojen ja menojen erotuksena STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti. Valtio osallistuu apurahansaajien eläketurvan rahoitukseen tulevaisuudessa, jos apurahansaajien vakuutusmaksuvastuu joskus menee negatiiviseksi.

MYEL-lisäturvaliikkeen pienuudesta johtuen siihen ei liity olennaista riskiä. Valtio osallistuu lisäturvan mukaisten eläkkeiden maksuun siltä osin kuin vastuuvetäjä ja sille saatu sijoitusten tuotto ei riitä.

MATAL:n mukaisen lakisääteisen työtapaturma- ja ammattitautiturvan järjestämisestä aiheutuva kustannus rahoitetaan perusturvaosuudella (Kela ja MYEL), valtion osuudella ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella. Perusturvan rahoittajat eivät osallistuneet pysyvien korvausten rahastointiin ennen vuotta 2004, ja tästä johtuen ne maksavat siirtymävaiheen 2004–2018 aikana erillistä täydennysmaksua syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi. Sekä täydennysmaksu että todellinen korvausvastuu määrätään STM:n vahvistamien perusteiden nojalla. Siirtymävaiheen jälkeen työajan MATA on täysin rahastoiva järjestelmä pysyvien korvausten osalta. MATA 148 § 3 momentin mukainen vakuutettujen kustannusosuuden ja vuotuisen vakuutusmaksutulon erotusta seurataan tasotusvastuulla, joka kontrolloi samalla vakuutusmaksutason oikeellisuutta. STM vahvistaa perusteet myös vakuutusmaksun osalta.

Vapaaehtoisen vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen rahoittavat vakuutetut vakuutusmaksulla, jonka tason STM vahvistaa. Vapaaehtoisessa vapaa-ajan vakuutuksessa riski vakuutuskannan äkilliseen pudotukseen on olemassa, joten vastuun määrän on oltava oikein mitoitettu, että jo sattuneiden vahinkojen vastaiset korvaukset pystytään maksamaan. Vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuussa käytetään samaa pääomitusmallia kuin lakisääteisessä työajan tapaturmavakuutuksessa. STM vahvistaa myös vapaa-ajan vakuutuksen perusteet sekä korvausvastuun että vakuutusmaksun osalta.

Riskienhallintaprosessit

Vakuutusmaksun, hoitokulun ja vakuutusteknisten vastuiden perusteet vahvistetaan STM:ssä kaikkien Melan harjoittamien vakuutusliikkeiden osalta, joten tältä osin riskienhallintaprosessia on myös ulkoistettu taholle, jolta löytyy ajantasaista tietoa mm. vastuiden oikeasta mitoittelusta.

Vakuutusmaksujen luottotappioriski ei ole olennainen, mutta sitä seurataan jatkuvasti. Lakisääteisyydestä johtuen Mela ei voi tehdä vastuuvaihtoa eläke- ja tapaturmavakuutuksessa.

Maatalousyrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (MYEA) 5 §:n mukaisesti valtionosuus vahvistetaan vuoden aikana Melan antaman valtionosuusselvityksen pohjalta kolme kertaa: edellisen vuoden marraskuussa vahvistetaan ennakkoerät koko seuraavalle vuodelle, kesäkuussa tarkistetaan ennakkoerät kuluvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle (samalla kun vahvistetaan edellisen vuoden lopullinen valtionosuus) ja marraskuussa tarkistetaan joulukuulta suoritettava ennakkoerä. Melan valtionosuusselvitykset pohjautuvat tarkkoihin seurantamalleihin, jotka nojaavat tuoreimpaan mahdolliseen tilastotietoon ja joissa huomioidaan jo tiedossa olevat laki-, it-, ym. muutokset.

Vapaa-ajan MATA-liikkeessä on isoja vahinkoja vastaan turvauduttu yksittäisylivahinkojälleenvakuutuksella (Excess of Loss). Jälleenvakuutuksen kate on se osa vahinkomenosta, joka ylittää 500 000 euroa jälleenvakuuttajan enimmäisvastuun ollessa 1 000 000 euroa lopullista yhtä vahinkoa kohti. Lisäksi vapaa-ajan MATA:n vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusvastuulla, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

MYEL-perusturvan mukaisessa vakuutusliikkeessä seurataan TyEL:n perustekorkoa, mikä määrätään puolivuositain. MYEL-lisäturvan perustekorko on 4,25 %. Työajan ja vapaa-ajan MATA-vakuutuksissa perustekorko on 3,5 %.

MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeiden seurantamalleissa käytetään kuolevuusperustetta, joka on määritetty MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeensaajien tietojen pohjalta. MATA-vakuutuksissa käytetään myös MYEL:n kuolevuusperustetta, mutta MATA:n mukaisten pysyvien korvausten pääomituksessa käytetään yleisen tapaturmavakuutuksen kuolevuusperustetta ja sen mukaisia pääoma-arvokertoimia. Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on päivittänyt näitä kertoimia uuden kuolevuusperusteen mukaisiksi vuonna 2016. Uudet kertoimet otettiin käyttöön Melassa per 31.12.2017 vastuita laskettaessa.

Määrällisiä tietoja vakuutusteknisestä vastuuvälästä

Vakuutusteknisen vastuuvälän määrätiedot vakuutusliikkeittäin sekä vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista. Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen tasoitusvastuun määrä, tavoitevyöhykkeen ala- ja yläraja sekä niiden kehitys kymmenen vuoden ajalta löytyvät myös tilinpäätösaineistosta.

Sijoitusriskien hallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sijoitustoiminnan merkitys on suhteellisesti pienempi kuin työeläkejärjestelmässä yleensä. Melan sijoitusomaisuuteen kohdistuu markkina-, korko- ja likviditeettiriski, joista Melan toiminnan rahoituksesta johtuen merkittävin on likviditeettiriski. Tämä on otettu sijoitustoiminnassa huomioon sijoittamalla varallisuutta helposti rahaksi muutettaviin kohteisiin sekä laatimalla pitkäaikaista likviditeettienustetta.

Sijoituspolitiikka, sen muutokset samoin kuin sijoitustoiminnan yksityiskohtaiset tavoitteet on kuvattu vuosittain laadittavassa sijoitussuunnitelmassa.

Riskienhallintaprosessit

Hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman ja Melan koko toimintaa koskevan riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelmassa kuvataan sijoitustoimintaan liittyviä yleisiä sisäiseen valvontaan liittyviä periaatteita ja näitä periaatteita tarkennetaan sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussuunnitelman toteutumista seurataan vähintään neljännesvuosittain sekä hallituksen työvaliokunnassa että hallituksessa. Sijoitusriskien valvonnasta ja raportoinnista vastaa talousyksikkö.

Merkittävä osa Melan sijoitusomaisuudesta on ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hallussa. Yhden omaisuudenhoitajan hallinnoiman salkun suuruus on rajoitettu 40 %:iin sijoitusvarojen sitoutuneesta pääomasta. Keskinäisissä sopimuksissa on rajoitettu salkunhoitajan valtuuksia allokaation suhteen.

Salkunhoitajia valvotaan vähintään kuukausitasoisen raportoinnin avulla sekä tapaamalla vastuuhenkilöitä säännöllisesti. Salkunhoitajina käytetään vain hyvämaineisia ja yleisesti tunnettuja toimijoita.

Melan toimeenpanemien liikkeiden laskuperusteissa on säädetty kussakin tapauksessa erikseen sijoitusten minimituottovaatimus:

- MYEL-peruseläkevakuutukselle perustekorko (1.1.2018 alk. 5,5 % ja 1.7.2018 alk. 5,5 %)
- MYEL-lisäeläkevakuutukselle perustekorko on 4,25 %
- MATA-vastuuvelalle perustekorko on 3,5 %

Melalla on käytössään VaR- ja stressitestausta-seuranta. Tämän avulla pystytään paremmin arvioimaan sijoitustoiminnan enimmäistappioriskejä sekä markkinoiden muutosten vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Sijoitukset ja niiden tuotot on kuvattu aiemmin liitetiedoissa ja tunnusluvuissa.

Sijoitusten osuudet lajeittain keskimäärin vuoden 2018 lopun tilanteesta. Luvuissa eivät ole mukana omien toimitilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Metsätapiolan osakkeet eivätkä sijoitustilit.

Sijoituslaji	Sitoutunut pääoma (milj. e) 31.12.2018	Osuus %	Tuotto % / v
Lainat	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	84,4	30,7	-2,2
Markkinaraha	43,3	15,7	-0,3
Korkosijoitukset yhteensä	127,7	46,5	-1,5
Osakkeet ja osuudet	102,2	37,2	-8,5
Kiinteistöt	44,8	16,3	0,2
Kaikki	274,7	100,0	4,3

Sijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2018) jakautuvat maantieteellisesti siten, että 30,9 % on sijoitettu Suomeen, 34,6 % muuhun Eurooppaan ja 34,5 % muuhun maailmaan.

Kiinteistösijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2018) jakautuvat toimistokiinteistöihin 57,3 % (4 kohdetta), asuinkiinteistöihin 29,6 % (6 kohdetta) ja muihin kiinteistökohteisiin 5,6 % (4 kohdetta) sekä kiinteistörahasotot 7,5 %. Kohteet sijaitsevat pääosin pääkaupunkiseudulla.

Operatiiviset riskit

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Riskienhallinta on osa jokaisen yksikön työtä. Vuosittaisen toiminnansuunnittelun yhteydessä ne ottavat kantaa olennaisiin toimintaansa liittyviin riskeihin sekä niiden ennaltaehkäisy- ja hallintatoimenpiteisiin laatimalla johdon riskianalyysin pohjalta erillisen yksikkökohtaisen riskienhallintasuunnitelman. Näistä yksittäisistä riskienhallintasuunnitelmista koostetaan koko Melan toiminnan kattava riskienhallintasuunnitelma.

Riskienhallintaprosessit

Riskienhallintaprosessien työvälineinä toimivat mm. Melan työ- ja käsittelyjärjestys, taloushallinnon työjärjestys ja sen nojalla annetut erilliset ohjeet, salassapito-ohjeet, tietoturvaohjeistus, suojeleohjeet sekä varautumissuunnitelma.

Operatiivisia riskejä hallitaan jatkuvalla kouluttautumisella ja seuraajasuunnittelulla, oikealla organisoinnilla ja tietojenkäsittelyjärjestelmiin rakennetuilla ennalta ehkäisevillä kontrolleilla, joiden avulla pyritään rajoittamaan epäsuotavien tapahtumien todennäköisyyttä. Esimiesvalvonnan, täsmäy-

tysten ja otostarkastusten avulla toteutetaan käsittelyn ja sovellusten jatkuvaa laadunvalvontaa. Sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että toiminta on lakien, määräysten ja ohjeiden sekä toiminnan taloudellisuudelle ja tehokkuudelle asetettujen tavoitteiden mukaista. Omaisuus- ja vahinkoriskit kar-
toitetaan vuosittain ja olennaiset riskit on vakuutettu.

Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

Operatiiviset riskit liittyvät sekä sisäiseen että ulkoiseen toimintaympäristöön. Melan kaikki toiminnot ovat suuresti riippuvaisia atk-sovelluksista, eri rekistereistä ja niissä olevista tiedoista. Merkittävän operatiivisen riskin muodostaa myös suuri volyymi maksuliikenteessä. Melan on huomioitava jatkuvasti muun muassa vakuutettujen toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä toiminta-alueitensa uudistuva lainsäädäntö.

ALLEKIRJOITUKSET

Espoossa 13. maaliskuuta 2019

Juha Marttila
puheenjohtaja

Mikko Kautto
varapuheenjohtaja

Esa Hiiva

Holger Falck

Minna Liuttu

Hannu Mäkinen

Jarmo Mäntyharju

Kati Partanen

Henna Vuotila

Päivi Huotari
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Helsingissä ____ . maaliskuuta 2019

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

Tasekirja	Sidottuna asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	Asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pääkirja	DVD-levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Päiväkirja	DVD-levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Kassakladi	OpusCapitan palvelimella	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pankkien tiliotteet	OpusCapitan palvelimella	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostoreskontra	DVD-levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostolaskut	DVD-levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Matkalaskut	DVD-levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Myyntireskontra	DVD-levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Palkkakirjanpito	Aditron palvelimella	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Muu tositeaineisto	Paperiversiona	6 vuotta tilikauden päättymisestä

Tositelajit on luetteloitu tilinpäätöksen tase-erittelyissä.

Kirjanpitoaineisto säilytetään Kiinteistö Oy Metsätapiolan tiloissa Espoossa. DVD-tallenteet säilytetään tämän lisäksi Helsingin OP Pankissa.

Tilintarkastuskertomus

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen valtuuskunnalle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan eläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (y-tunnus 0101319-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan eläkelaitoksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos eläkelaitos aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väär-

rinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon eläkelaitoksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä eläkelaitoksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei eläkelaitos pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio, jonka olemme saaneet käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, on toimintakertomus.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimin-

takertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 26.3.2019

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jukka Paunonen'.

Jukka Paunonen
KHT